

היעילות והתקפות של בחינה ממוחשבת אדפטיבית (מפע"ם) כהתאמה לנבחנים עם הפרעות קשב וריכוז (ADHD)

נועה סקה, מיכל באומר, טלי רוזנברג ותמר מלינוביץ

ספטמבר 2016

תמצית

מחקר זה בחן את היעילות והתקפות של בחינה פסיכומטרית אדפטיבית ממוחשבת (מפע"ם) כהתאמה לנבחנים בעלי הפרעת קשב וריכוז (ADHD). בהתבסס על השערת השיפור הדיפרנציאלי הניח המחקר כי מציאת שיפור דיפרנציאלי בציוני נבחנים בעלי ADHD לעומת ציוני נבחנים ללא לקויות תתמוך בתוקף מתן הבחינה כהתאמה לנבחנים אלו. הרציונל להשערה מבוסס על ההנחה ששיפור דיפרנציאלי כזה משקף מצב בו ההתאמה מפצה על מאפיין שהוא ייחודי ל-ADHD.

במחקר השתתפו 258 נבחנים, מהם 119 בעלי ADHD ו-139 ללא ADHD. הנבחנים בעלי ADHD היו נבחנים שפנו ליחידה לבחינות מותאמות בבקשה להתאמת תנאי הבחינה. הנבחנים חולקו לקבוצות באופן אקראי, והקבוצות נבחנו באחת משתי בחינות ניסוי – בחינת נייר ועיפרון ובחינה אדפטיבית ממוחשבת (מפע"ם).

הממצאים לא הצביעו על שיפור דיפרנציאלי בציוני קבוצת הנבחנים בעלי ADHD שנבחנו בבחינה אדפטיבית ממוחשבת. כמו כן, לא נמצאו הבדלים בין הקבוצות מבחינת מדדי הטעות של הבחינה. נמצא כי נבחנים בעלי ADHD השתמשו בזמן ארוך יותר כדי לפתור את השאלות בכל אחד מתחומי הבחינה, למעט בשאלות הבנת הנקרא באנגלית. עוד נמצא כי קוראות מומחיות, אשר העריכו באופן בלתי תלוי באיזו מידה לדעתן ישתפר ציונו של הנבחן בבחינת מפע"ם לעומת ציונו בבחינת נייר ועיפרון – וזאת על סמך נתוני איטיותו התפקודית, מוסחותו וקשייו בארגון (נתונים הלקוחים מתיקי הנבחנים ביחידת במו"ת) – הצליחו להבחין בין נבחנים בעלי ADHD שציונם בבחינת מפע"ם עלה על ציונם בבחינת נייר ועיפרון לבין נבחנים בעלי אבחנת ADHD שציונם לא עלה על ציונם בבחינת נייר ועיפרון. המחקר דן בהשלכותיהם התאורטיות והמעשיות של הממצאים על קביעת ההתאמות.